

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku E. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 31 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 września 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 września 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...], III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację E. W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 27 maja 2014 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w W. z dnia 18 kwietnia 2012 r. w przedmiocie wstrzymania wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Według ustaleń, E. W. pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od dnia 21 grudnia 1999 r., po czym Komisja Lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych orzeczeniem z dnia 23 marca 2012 r. nie stwierdziła niezdolności do pracy. Sąd pierwszej instancji, na podstawie dowodu z opinii biegłych otolaryngologa, ortopedy i foniatry, nie ustalił utrzymywania się choroby zawodowej pod postacią guzków głosowych z objawami dysfonii hydrofunkcjonalnej, przyjmując, że stwierdzone obecnie zmiany

patologiczne narządu głosu nie są powikłaniami choroby zawodowej i nie powodują niezdolności do pracy.

Skarga kasacyjna ubezpieczonej została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 1242 ze zm.) i przyjęcie, że na gruncie tego przepisu warunkiem prawa do renty jest trwanie stwierdzonej choroby zawodowej, a nie uwzględnia się innych chorób zawodowych, niestwierdzonych w decyzji państwowego inspektora sanitarnego, mimo że ich przyczyną mogłaby być pierwotnie stwierdzona choroba zawodowa. Skarżąca zarzuciła również naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 321 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie sprawy w granicach wyznaczonych treścią zarzutów apelacyjnych, twierdzeń faktycznych stron oraz ustaleniami faktycznymi Sądu pierwszej instancji i zebrany w sprawie materiałem dowodowym, oraz że Sąd drugiej instancji nie rozważył zarzutów odnoszących się do błędu w ustaleniach faktycznych Sądu pierwszej instancji co do stwierdzenia braku niezdolności do pracy zgodnej z kwalifikacjami, oraz art. 217 § 3 k.p.c. w związku z art. 232 i 227 k.p.c. przez nieprzeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu foniatrii na okoliczność, czy między pierwotnie stwierdzoną chorobą zawodową, a chorobami w postaci niedowładu mięśni przywodzących i trwałej dysfonii istnieje związek przyczynowy (to jest, czy te jednostki chorobowe mogły zostać wywołane pierwotnie stwierdzoną u ubezpieczonej chorobą zawodową), a następnie, czy stan chorobowy narządów głosu u ubezpieczonej, z uwzględnieniem tych jednostek chorobowych, skutkuje jej niezdolnością do pracy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, opartym na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., skarżąca wskazała na istotne zagadnienie prawne, "czy na gruncie art. 6 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych warunkiem przyznania i trwania prawa do świadczeń w razie choroby zawodowej jest istnienie tej choroby w chwili orzekania o prawie do świadczeń, a jeżeli nie jest to warunek prawa do świadczeń, to czy inne choroby, w tym choroby ujęte w wykazie chorób zawodowych, które nie były przedmiotem decyzji państwowego inspektora sanitarnego, a których skutkiem

byłaby niezdolność do pracy ubezpieczonego, mogą być podstawą do przyznania mu prawa do świadczeń, jeżeli pozostają w związku przyczynowym z chorobą zawodową pierwotnie stwierdzoną w decyzji państwowego inspektora sanitarnego". Podniosła, że to zagadnienie nie znajduje rozstrzygnięcia w dotychczasowym dorobku orzeczniczym sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego, twierdząc jednocześnie, że warunek istnienia choroby zawodowej w chwili orzekania o prawie do świadczenia narusza konstytucyjną zasadę urzeczywistniania sprawiedliwości społecznej, gdyż tylko osoby, które mogą wykazać wymagane okresy składkowe i nieskładkowe, będą mogły - po ustąpieniu choroby zawodowej - ubiegać się o prawo do renty z tytułu tzw. ogólnej niezdolności do pracy. Poza tym przegląd orzecznictwa na portalu [...] dowodzi, że dotychczas sądy powszechne dopuszczały możliwość przyznania prawa do świadczeń tytułem chorób zawodowych, gdy choroba zawodowa miała charakter przewlekły z okresami zaostrzenia i remisji, a także, że do ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową nie uwzględnia się wpływu schorzeń, które nie zostały tak zakwalifikowane przez inspektora sanitarnego. Sąd Najwyższy wskazywał jednak, że choroba zawodowa nie musi być wyłączną, lecz istotną przyczyną niezdolności do pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W judykaturze przyjęto, że skarżący, który powołuje się na przyczyny kasacyjne ujęte w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien wywieść i uzasadnić problem prawny w sposób zbliżony do obowiązującego przy przedstawieniu zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.). Wymagany jest więc ścisły związek merytoryczny i

logiczny przedstawionego zagadnienia prawnego ze sprawą objętą skargą oraz z ustalonym w niej stanem faktycznym, a zarazem niezbędność oczekiwanej odpowiedzi dla rozstrzygnięcia sprawy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2008 r., II PZP 5/08, OSNP 2009 nr 15-16, poz. 203 oraz z dnia 27 maja 2010 r., III CZP 32/10, niepubl., III CZP 10/09, z 17 dnia kwietnia 2009 r., niepubl. z dnia 17 listopada 2009 r., III CZP 85/09, niepubl.).

Problem prawny przedstawiony do rozstrzygnięcia musi być oczywiście postawiony na tle dokonanych ustaleń (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2002 r., III CZP 76/01, niepubl. i postanowienia z dnia 9 lipca 2009 r., II PZP 3/09, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2008 r., II PZP 5/08, OSNP 2009 nr 15-16, poz. 203, z dnia 17 stycznia 2003 r., III CZP 82/02, niepubl. oraz z dnia 4 kwietnia 2013 r., III UK 98/12, niepubl.).

Nawiązanie przez skarżącą we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do wskazanych w podstawie skargi kasacyjnej kontrowersji dotyczących dokonanych w sprawie ustaleń i oceny dowodów oraz powiązanie zagadnień wykładni przepisów prawa materialnego z nieustalonym w sprawie stanem faktycznym co do istnienia choroby zawodowej, utrzymywania się jej skutków oraz niezdolności do pracy (por. art. 398³ § 3 k.p.c.), powoduje, że nie zostały wypełnione wymagania stawiane temu wnioskowi.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).